

71.59 Brent Oil
+0.64% | USD: 8.49 EUR: 9.60

MIN KONTO
Kjetil Aune (<https://kundeportal.sysla.no/minside/#/>)

Annonse

Bård Misund. Foto: Universitetet i Stavanger

- Havbruksnæringen står overfor noen sentrale veivalg

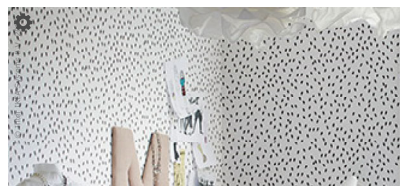
- Det er mye å ta tak i for den nye ministeren, Tom Harald Nesvik (Frp), både i fiskeri- og i havbruksnæringen, skriver Bård Misund i dette leserinnlegget.

av Bård Misund, førsteamanuensis i bedriftsøkonomi ved Universitetet i Stavanger

Publisert 04.09.2018 07:10

De siste ukene har det stormet rundt den nylig avgåtte fiskeriministeren. Det har vært skrevet mye om invadering av Norge fra fremmede makter og rikets sikkerhet. John le Carré kunne neppe skrevet en mer spennende spionthriller.

Annonse

Et rom for små folk med store drømmer

Når nå støvet begynner å legge seg etter at Per Sandberg gikk av, og Harald Tom Nesvik har blitt utnevnt som ny fiskeriminister, er det på tide å se litt fremover. Det er mye å ta tak i for den nye ministeren, både i fiskeri- og i havbruksnæringen.

Trafikklyssystemet

Havbruksnæringen står overfor noen sentrale veivalg. I fjor ble det såkalte trafikklyssystemet iverksatt. Kort fortalt betyr dette at oppdretterne blir inndelt i produksjonsområder, og hvor vekst eller reduksjon i produksjonen i disse produksjonsområdene primært vil være avhengig av hvor mye lakselus det finnes på villaksen i området.

Med dette systemet vil veksten med konvensjonelle produksjonssystemer i åpne merder i fjorder være prisgitt lusesituasjonen.

Hør Syslas nye podkast "Det vi lever av" her:

Mange politikere har uttalt at hvis oppdrettsnæringen ønsker å vokse videre må de løse de miljøutfordringene en står overfor. Store beløp er derfor investert i å løse rømnings- og luseutfordringene. Siden det ikke peker seg ut én bestemt løsning, befinner næringen seg i en utforskningsfase hvor ulike alternativer undersøkes.

Ulike kortsiktige løsninger, fra mekanisk avlusning til mer high-tech Star Wars-teknologi som luselaseren til Stingray, er en mulig retning. En mer langsiktig måte å imøtegå myndighetenes stadig strengere miljøkrav på, er å investere i ny produksjonsteknologi.

Dessverre er det ennå ingen bestemt teknologi som peker seg ut som en naturlig arvtaker til merdene. En har derfor valgt å utforske ulike løsninger, godt hjulpet av systemet med utviklingstillatelser. Beløpene som investeres i dette forsknings- og utviklingsarbeidet er enorme.

- Gulrøtter i stedet for pisken

Til tross for at enkelte politikere og akademikere synes å mene at det er bare å kreve at oppdretterne skal flytte all produksjon i lukkede anlegg så løses alle problemer, er det langt fra så enkelt som dette.

Å imøtekomme de strenge miljøkravene som settes for ny vekst krever mye FoU innsats. Ikke minst vil dette ta tid. En viktig oppgave for den nye fiskeriministeren vil derfor være å legge til rette for gode incentivordninger som kan hjelpe oppdretterne i denne viktig innovasjonsprosessen, både for små og store selskaper.

Les også: Bransjen frykter ny «oljeskatt» på oppdrett (<https://sysla.no/fisk/bransjen-frykter-ny-oljeskatt-pa-oppdrett/>)

Annonse

**Vi kan plan-
legge, levere
og montere**

Få kjøkken-
hjelp her »

Norsk (og internasjonal) havbruksnæring står overfor et teknologisk paradigmeskifte, og politikere som ønsker å styre denne prosessen i en bestemt retning bør vurdere å bruke gulrøtter i stedet for pisker.

Noe som kan påvirke havbruksnæringens innovasjonsinnsats og -evne i negativ retning, er usikre rammebetingelser. En viktig form for rammebetingelse er skatt, og dette tema er for øyeblikket gjenstand for stor usikkerhet.

Økt skattelegging

I vår meldte regjeringen at Finansdepartementet undersøker en mulig grunnrenteskatt i havbruksnæringen, basert på det en har i vannkraft, men tilpasset havbruksnæringens særpreg. I flere år i forkant har politikere på venstresiden jobbet for økt skattelekking av næringen gjennom en areal-, eksport-, eller produksjonsavgift.

Status nå er at Stortinget har bestemt at et utvalg skal se på muligheten for grunnrentebeskatning i havbruk. Mandatet til utvalget er relativt bredt.

Les også: Grunnrenteskatt på 1-2-3 (<https://sysla.no/fisk/grunnrenteskatt-pa-1-2-3/>)

Det er svært viktig at utvalget ikke kun ser på oppgaven om grunnrentebeskatning isolert fra de andre tingene som skjer i oppdrettsnæringen, men også ser på fremtidens oppdrett som resultat av den pågående omfattende innovasjonsprosessen, både i Norge og globalt, og vurderer spesielt hvordan et nytt skattesystem vil påvirke retningen på innovasjonen.

Ikke minst i lys av effektene dette vil ha på konkurransedyktigheten til små og store oppdrettere langs vår langstrakte kystlinje.

Siden mandatet er relativt bredt vil det være mange usikkerhetsmomenter her, spesielt med tanke på størrelse og utforming på skatten. Dette er noe som til og med politikerne selv er usikre på.

Les også: Dette er fiskerivarianten av «The winner takes it all» (<https://sysla.no/meninger/dette-er-fiskerivarianten-av-winner-takes/>)

Annonse

Lederen i Næringskomiteen, Senterpartiets Geir Pollestad, uttalte nylig at en av den nye fiskeriministerens viktigste oppgaver er å klargjøre om skatten bli 0.5 eller 30 prosent. Og her har Pollestad unektelig et poeng. Både innføring av en ny skatt, samt *usikkerheten* omkring dette tema, spesielt hvis det drar ut i tid, kan påvirke investeringene i næringen på en negativ måte.

Vi tilbyr nå fiber med maks fart i
Tromsø

[Les mer >](#)

Det er viktig at Nesvik håndterer denne usikkerheten på en god måte. Spesielt i lys av at investeringer i ny teknologi er veldig dyr, og at investeringer kan bli satt på hold i påvente av mer informasjon.

Del på